

prima instanță - (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău) C. Valah
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vladimir Poiană,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Poiană
împotriva Bisericii Creștină Ortodoxă Autonomă Locală din cadrul Patriarhiei Române -
Mitropolia Basarabiei cu privire la obligarea încheierii contractului individual de muncă,
încasarea salariului restant, indemnizației de concediu, penalităților de întârziere,
repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Vladimir Poiană și menținută hotărârea Judecătoriai Buiucani,
municipiul Chișinău din 30 septembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 02 februarie 2016 Vladimir Poiană a înaintat cerere de chemare în judecată, iar
la 13 septembrie 2016 cerere de completare și concretizare a cerințelor, împotriva
Bisericii Creștină Ortodoxă Autonomă Locală din cadrul Patriarhiei Române -
Mitropolia Basarabiei (în continuare Mitropolia Basarabiei), solicitând, obligarea
Mitropoliei Basarabiei să încheie cu el contract individual de muncă, să deschidă carnet
de muncă și să facă înscrierile de angajare a lui Vladimir Poiană în funcția de preot
paroh al Mănăstirii „Sfântul Apostol Andrei”, din or. Durlești mun. Chișinău, să
elibereze certificatul cu privire la muncă, încasarea din contul Mitropoliei Basarabiei în
beneficiul reclamantului a salariului restant în mărime de 75 600 lei; a indemnizației de
concediu egală cu valoarea salariului mediu lunar pentru anii de muncă 2013-2016, a
penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din salariul neachitat pentru fiecare zi de
întârziere în sumă de 1 354,50 lei; încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de despăgubire
pentru prejudiciul moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că prin decizia nr. 266 din 13
noiembrie 2012 a fost angajat de către Mitropolia Basarabiei în funcția de paroh slujitor
pe seama Mănăstirii „Sfântul Apostol Andrei”, din or. Durlești mun. Chișinău, începând
cu 13 martie 2007.

Susține că în pofida solicitărilor de legalizare a relațiilor de muncă, Mitropolia
Basarabiei nu a încheiat un contract individual de muncă, nu a efectuat înscrierile

corespunzătoare în carnetul de muncă, nu a achitat salariul, nu a achitat indemnizația de concediu și nu-și îndeplinește nici restul obligațiilor ce decurg din calitatea sa de angajator.

Menționează că decizia de angajare a fost emisă după repetate solicitări și după cinci ani de activitate, după adresarea sa nr. 145 din 10 octombrie 2012, prin care a solicitat și achitarea salariului, neavând altă sursă de venit.

La solicitarea de achitare a salariului, a primit răspunsul nr. 310 din 29 decembrie 2012, prin care i s-a comunicat refuzul de a achita salariul, deoarece nu ocupă funcția de preot paroh și că va fi remunerat atunci când va ocupa această funcție.

Indică că prin petiția nr. P-929/13 din 24 mai 2013 a sesizat Inspekția Muncii despre încălcarea drepturilor sale în calitate de salariat, și anume, refuzul de întocmire a actelor obligatorii la angajare și refuzul achitării salariului, iar prin răspunsul nr. P-929/13 din 21 iunie 2013, Inspekția Muncii i-a sugerat să-și apere drepturile în instanța de judecată.

Reține că existența relațiilor de muncă se dovedește și prin adresarea sa către Mitropolia Basarabiei, prin care a solicitat informația cu privire la venituri, la care a primit adeverința nr. 718 din 05 septembrie 2014, potrivit căreia nu primește salariu.

Totodată, alte două adresări în formă scrisă către Mitropolia Basarabiei au rămas fără răspuns.

La 13 ianuarie 2016 s-a adresat către Mitropolia Basarabiei cu cerere prealabilă în conformitate cu prevederile art. 332 din Codul muncii, care, la fel, a rămas fără răspuns.

Astfel, consideră reclamantul Vladimir Poiană că Mitropolia Basarabiei îi încalcă dreptul la salariu pentru munca prestată și, reieșind din faptul că adresările sale nu au fost satisfăcute, altă cale decât apărarea drepturilor pe cale judiciară nu are.

Menționează reclamantul că Mitropolia Basarabiei, contrar legislației, nu a încheiat cu el contract individual de muncă la momentul angajării, iar faptul angajării sale din 13 martie 2007 este dovedit prin decizia Arhiepiscopului Chișinăului, Mitropolit al Basarabiei Exarh al Plaiurilor, nr. 266 din 13 noiembrie 2012.

Consideră că dreptul la încheierea contractului individual de muncă și, corelativ, obligația angajatorului de a semna contractul individual de muncă este instituit prin lege.

În acest sens, reține că potrivit art. 58 alin. (3) din Codul muncii, în cazul în care contractul individual de muncă nu a fost perfectat în formă scrisă, acesta este considerat a fi încheiat pe o durată nedeterminată și își produce efectele din ziua în care salariatul a fost admis la muncă de către angajator sau de către o altă persoană cu funcție de răspundere din unitate, abilitată cu angajarea personalului, iar dacă salariatul dovedește faptul admiterii la muncă, perfectarea contractului individual de muncă în forma scrisă va fi efectuată de angajator ulterior, în mod obligatoriu.

La fel, în conformitate cu prevederile art. 66 din Codul muncii și ale Regulamentului privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă aprobat prin Hotărârea guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007, angajatorul era obligat să-i deschidă carnetul de muncă și să efectueze înscrierile coresponzătoare.

Dreptul salariatului la un salariu și obligația corelativă a angajatorului este prevăzută de art. 9 și art. 10 alin. (2) lit. h) din Codul muncii.

Susține că angajatorul a refuzat să-i elibereze un certificat cu privire la muncă, contrar art. 67 din Codul muncii, care prevede că, angajatorul este obligat să elibereze salariatului în termen de 3 zile lucrătoare, la cererea lui scrisă, un certificat cu privire la

munca în cadrul unității respective, în care urmează să se indice specialitatea, calificarea, funcția, durata muncii și cuantumul salariului.

Astfel, deoarece nu poate dovedi mărimea unui anume salariu negociat, consideră că este în drept să pretindă salariul minim garantat de stat, iar în conformitate cu art. 129 din Codul muncii, garanțiile de stat în domeniul salarizării cuprind salariul minim stabilit de stat, tarifele de stat de salarizare în sectorul bugetar, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, precum și adaosurile și sporurile cu caracter de compensare, garantate de stat și reglementate de legislația în vigoare.

Potrivit art. 131 alin. (1)-(4) din Codul muncii, orice salariat are dreptul la un salariu minim garantat. Salariul minim reprezintă mărimea minimă a retribuției evaluată în monedă națională, mărime stabilită de către stat pentru o muncă simplă, necalificată, sub nivelul căreia angajatorul nu este în drept să plătească pentru norma de muncă pe lună sau pe oră îndeplinită de salariat. În salariul minim nu se includ adaosurile, sporurile, plățile de stimulare și compensare. Cuantumul salariului minim este obligatoriu pentru toți angajatorii persoane juridice sau fizice care utilizează munca salariată, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare. Acest cuantum nu poate fi diminuat nici prin contractul colectiv de muncă, nici prin contractul individual de muncă.

Potrivit art. 132 din Codul muncii, salariul minim pe lună și salariul minim pe oră, calculate pornindu-se de la norma lunară a timpului de muncă, se stabilesc prin hotărâre de Guvern, după consultarea patronatelor și sindicatelor.

Totodată, susține că din momentul angajării, pârâtul nu i-a acordat concediul anual de odihnă cuvenit, iar potrivit legislației, dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat pentru toți salariații. Tuturor salariaților li se acordă anual un concediu de odihnă plătit, cu o durată minimă de 28 de zile calendaristice, cu excepția zilelor de sărbătoare nelucrătoare. Pentru perioada concediului de odihnă anual, salariatul beneficiază de o indemnizație de concediu care nu poate fi mai mică decât valoarea salariului mediu lunar pentru perioada respectivă.

Astfel, consideră reclamantul că deoarece pârâtul nu a achitat la timp salariul conform legislației, urmează să plătească suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate în mărime de 0,1% din suma neplătită în termen.

Reține că potrivit art. 130 alin. (1) din Codul muncii, salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 septembrie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Poiană împotriva Mitropolia Basarabiei cu privire la obligarea încheierii contractului individual de muncă, încasarea salariului restant, indemnizației de concediu, penalităților de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La data de 04 octombrie 2016 Vladimir Poiană a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 s-a respins apelul declarat de Vladimir Poiană și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 30 septembrie 2016.

În motivarea soluțiilor, instanțele de judecată au reținut că, relațiile dintre reclamant și pârât nu reprezintă raporturi de muncă reglementat de legislația muncii și țin de autonomia cultelor, reclamantul fiind numit în calitate de preot în corespundere cu prerogativele canonice specifice cultului religios.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 03 august 2017 Vladimir Poiană a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului, reiterând argumentele de fapt și de drept susținute pe parcursul examinării cauzei, recurentul a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, invocând că instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, precum și, au aplicat eronat a normele de drept material și normele de drept procedural.

Susține că instanțele de judecată au încălcat principiul operativității examinării litigiilor de muncă, prevăzut de art. 350 lit. d) și termenul examinării litigiilor, prevăzut de art. 355 din Codul muncii, tergiversând examinarea litigiului.

La fel, consideră că atât prima instanța cât și instanța de apel au interpretat eronat art. 306 din Codul muncii și nu a ținut cont de prevederile art. art. 9, 10, 49 și 58 din Codul muncii.

Mai mult ca atât prima instanța a omis să se expună asupra cererii de audierea martorilor, prin ce a încălcat principiul egalității armelor în proces ale unui proces echitabil garantat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Totodată, menționează recurentul că conform art. 306 alin. (1) din Codul muncii, angajator poate fi asociația religioasă, înregistrată în modul stabilit de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare de către recurent a deciziei integrale a instanței de apel, recursul înaintat la 03 august 2017 se consideră declarat în termen. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Vladimir Poiană, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Vladimir Poiană.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari